

Jobb i Europa

Hvorfor søke jobb i Europa?

- Du får viktig erfaring som ser bra ut på cv-en
- Du blir kjent med en annen kultur
- Du treffer nye mennesker og får venner
- Du får utvidet nettverk
- Språkkunnskapene dine blir større
- Du får økt selvtillit

Mulighetene er mange, og gevinsten er stor hvis du klarer å realisere drømmen din.

Hva må du kunne?

Krav til hva du må kunne, avhenger av hvilke jobber du søker. For det første er det alltid en fordel å kunne språket som snakkes der du skal jobbe. Mange arbeidsgivere krever at du behersker landets språk, mens det i enkelte bransjer er nok å beherske engelsk. Arbeidsledigheten i Europa er stort sett høyere enn i Norge, så krav til kvalifikasjoner er ofte minst like strenge som i Norge. Før du søker jobb, må du vurdere kvalifikasjonene dine, interesser, utdanning og arbeidserfaring.

Lag en europeisk CV

Europass CV er en cv-mal som finnes på de fleste europeiske språk. Europass CV gir en samlet oversikt over utdanning, arbeidserfaring og språkkunnskaper i tillegg til kompetanse oppnådd utenfor de offisielle utdanningsinstitusjonene.

Europass CV er utviklet som et hjelpemiddel for å presentere ens kompetanse på en måte som skal bli lett forstått i de europeiske landene. Den vil derfor være egnet for de som søker jobb i andre europeiske land, men kan også med fordel brukes ved arbeidssøknader til jobber i Norge.

Alle som ønsker det kan fylle ut sin Europass CV og bruke denne etter eget ønske. Du kan laste ned dokumentene på Senter for internasjonalisering av høgre utdanning: **www.siu.no/europass**

Finn jobb og få veiledning gjennom EURES

Du finner ledige stillinger i Europa på <http://eures.europa.eu>. EURES (EUROpean Employment Services) er et samarbeid mellom EU/EØS-landene og Sveits. Samarbeidet skal fremme fri bevegelighet av arbeidskraft innenfor EU/EØS-området. I Norge er EURES en integrert tjeneste i NAV. Det finnes EURES-rådgivere i alle fylker i Norge, og disse tilbyr veiledning til jobbsøkere. Du finner kontaktinformasjon til EURES-rådgivere på www.nav.no.

Finn jobb gjennom NAV og Finn.no

I stillingsdatabasene på www.nav.no og www.finn.no finner du en rekke jobber i utlandet.

Den europeiske ungdomsportalen

Den europeiske ungdomsportalen gir informasjon om muligheter til jobb, utdanning og frivillig arbeid i alle de europeiske landene. Klikk deg inn på det landet du ønsker å reise til. Nettside: www.europa.eu/youth

Finn jobb via bemanningsselskap

Det finnes mange bemanningsselskap som jobber internasjonalt. Disse selskapene formidler både midlertidige og faste stillinger.

www.manpower.com
www.adecco.com
www.jobpilot.com
www.monster.com
www.stepstone.com
www.poolia.com
www.proffice.com

Finn jobb gjennom søkemotorer

www.anyworkanywhere.com
www.jobsabroad.com
www.iagora.com
www.careerbuilder.com
www.aboutjobs.com
www.careerjet.no
www.topjobs.co.uk
www.jobpilot.com

Sommerjobb

Sommerjobb kombinert med en utenlandsreise er fristende for mange. Og det finnes flere muligheter:

- Nordjobb tilbyr sommerjobber i andre nordiske land. Du må være mellom 18 og 28 år og jobbe fra 1 til 4 måneder i juni til august. **www.nordjobb.net**
- Den europeiske ungdomsportalen gir deg nyttig informasjon om sommerjobber i de fleste land i Europa: **<http://europa.eu/youth>**
- Du finner sommerjobber gjennom NAV EURES: **<http://eures.europa.eu>**
- IAESTE formidler sommerjobber innenfor alle realfags- og teknologistudier i alle verdensdeler: **www.iaeste.com**
- **www.summerjobs.com** har oversikt over sommerjobber mange steder i verden
- Se flere muligheter for sommerjobb på UngInfo: **www.unginfo.oslo.no**

Frivillig arbeid i Europa

Frivillig arbeid krever mindre kvalifikasjoner enn vanlig jobb. Som frivillig får du mulighet til å gjøre en innsats for en organisasjon, gjerne i et annet land. De fleste steder jobber den frivillige fulltid i organisasjonen og får opplæring og veiledning underveis. Som frivillig får du ikke lønn, men i noen tilfeller lommepenger. Det varierer i hvilken grad den frivillige selv må betale for utenlandsoppholdet. Mer informasjon kan du finne på **www.aktivungdom.eu**, **www.ung.no**, **www.unginfo.oslo.no** og **www.eurodesk.no**.

Spør ambassaden

Hvis du har spørsmål om visum, oppholdstillatelse eller arbeidstillatelse i et bestemt land, kontakt landets ambassade i Norge. Det kan også være lurt å kontakte den norske ambassaden i landet du vil reise til. De har nyttig informasjon om hvordan det er å leve der. Du finner oversikt over ambassadene på **www.norge.no**

Tenk gjennom dette før du reiser

- Hvor vil du reise? For de fleste, er det enklere å få jobb i et nordisk land, eller innenfor Europa. Opphold i andre verdensdeler krever mer papirer, tillatelser og visum.
- Hva slags stilling ønsker du? Vil du jobbe for en norsk bedrift i utlandet, en internasjonal bedrift med kontorer i flere land eller på en lokal arbeidsplass? En del norske bedrifter (eksempelvis banker) er etablert med kontorer i andre land.
- Finn ut hvordan du skaffer deg bolig i landet du skal jobbe. Kanskje din nye arbeidsgiver kan hjelpe deg?
- Hvor lenge vil du være borte? Vil du ha en sommerjobb, et vikariat eller bli der for godt? Ha dette i bakhodet når du undersøker mulighetene.
- Kanskje du kjenner noen i landet du vil reise til, og at de kan gi deg tips til hvordan du skal gå frem for å finne jobb?
- Skal du selge eller leie ut boligen din i Norge?
- Sjekk med folkeregisteret hvordan du melder flytting.
- Ta med kopi av fødselsattest, og eventuelt vigselfattest. Ta også med noen passbilder.
- Ta kontakt med forsikringselskapet ditt for å ordne nødvendige forsikringer.
- Skaff deg informasjon skatteregler i det landet du skal reise til. Skattekontoret i Norge kan hjelpe deg.
- Bestill europeisk helsetrygdkort på **www.nav.no**
- Sørg for praktiske detaljer som omadressering av post, anskaffelse av kredittkort og SIM-kort.
- Sjekk at du har gyldig pass

Rettigheter og plikter i Europa

EØS-avtalen omfatter EU-landene samt EFTA-landene Island, Liechtenstein og Norge. Sveits har inngått en bilateral avtale med EU når det gjelder fri bevegelse av personer. EØS-avtalen gir Norge adgang til EUs indre marked, noe som gjør oss til en del av et fritt europeisk arbeidsmarked.

Rett til å ta arbeid

I prinsippet kan alle EU/EØS-statsborgere søke på alle stillinger utlyst i EU/EØS-land. Du har rett til å ta arbeid i alle EU/EØS-land og til å bli ansatt på samme vilkår som landets borgere. Unntaket er enkelte stillinger som vedrører offentlig myndighetsutøvelse, for eksempel i diplomatiet, forsvaret, politiet o.l.

Rett til opphold

Dersom du arbeider, er selvstendig næringsdrivende, eller studerer i et annet EU/EØS-land, har du rett til å bo der. Skal du være i landet mer enn tre måneder, må du søke om oppholdstillatelse, som oftest ved å kontakte lokalt politi. Du har også rett til å oppholde deg i et hvilket som helst EU/EØS-land over et "rimelig tidsrom" (vanligvis inntil seks måneder) dersom du er aktiv arbeidssøker. I noen land innebærer dette å registrere seg ved arbeidskontoret.

Arbeidsvilkår

Når du arbeider i et annet EU/EØS-land, har du som EØS-statsborger rett til samme arbeidsvilkår som landets egne borgere både når det gjelder lønn, oppsigelse, arbeidervern og tiltak for å verne om helse og sikkerhet på arbeidsplassen

Skatt

Skattesystemene i EU/EØS-landene er ikke samordnet. Dette innebærer at både regelverk og skatteprosent kan variere fra ett land til et annet. Det er imidlertid inngått gjensidige skatteavtaler mellom EU/EØS-landene for å hindre dobbeltbeskatning. Som en hovedregel skal du oppgi og skatte av hele din inntekt i det landet du regnes som skattemessig bosatt.

Faktaarket er laget av Eurodesk, som er et europeisk informasjonsnettverk. Eurodesk er en del av EUs ungdomsprogram Aktiv Ungdom, som administreres av Barne-, ungdoms og familiedirektoratet.

www.eurodesk.no

Kilder: Ung.no, UngInfo, NAV EURES, SIU, Eurodesk, Aktiv Ungdom

Finansiert med støtte fra Europakommisjonen. Publikasjonen gjenspeiler kun forfatterens syn, og Kommisjonen står ikke til ansvar for bruken av innholdet.

